

foden vil blive stærkt nedsat, man vil udsætte sig for meget store sociale og politiske Omvæltninger.

Hvorledes kan man gøre en Ende paa denne alvorlige Tilstand, som bliver yderligere skærpet ved den almindelige Mistillid, frembragt af den politiske Spænding mellem et vist Antal Stormagter?

Man har søgt at finde et Middel i et internationalt Samarbejde, der gaar ud paa at hjælpe visse Lande, der særlig er ramt af Krisen. Dette er ganske naturligt, men man maa indrømme, at Resultaterne har været ringe, og det bliver mere og mere vanskeligt ad denne Vej at opnaa væsentlige Resultater, eftersom næsten alle Stater er alvorlig ramt af Krisen. Man har overvejet en Rationalisering af det internationale økonomiske Liv ved Hjælp af et System af Karteller, Kontingenter, Tarifer o. s. v., iværksat ved internationale Overenskomster, der skal regulere baade Produktionen og Handelen.

Tanken virker bestikkende. Betragter man Resultaterne af det økonomiske Anarki før Krigen og særlig efter Krigen, er det ganske naturligt at spørge, om det ikke er muligt at foretage en Rationalisering og genoprette Ordenen ved Overenskomster mellem Staterne.

Men jeg har det Indtryk, det indrømmer jeg, at denne Opgave vil være for tung for vor Generation, som har saa mange andre Vanskeligheder at overvinde. En saadan Rationalisering af det økonomiske Liv ved Hjælp af Regeringsforanstaltninger er maaske mulig i nogle Lande, hvor Forholdene er gunstige, men man maa ikke deraf slutte, at det er muligt at rationalisere det internationale økonomiske Liv ved Overenskomster mellem 70 Stater, hvis Interesser er yderst forskellige. Det er muligt, at de kommende Generationer vil naa dertil, det er muligt, at vi kan forberede dette Organisationsarbejde ved et internationalt Møntsystem, men for Øjeblikket er det sikkert ikke muligt at rationalisere det økonomiske Liv ved Hjælp af et System af Regeringsforanstaltninger. De Forsøg, der er gjort i

de sidste Aar med Henblik paa en saadan Rationalisering ved Indførelsen af forskellige Restriktioner, viser tilstrækkelig tydeligt, at dette ikke er Vejen til at raade Bod paa Krisen.

I Betragtning af den øjeblikkelige Situation paa det økonomiske Omraade, synes det mig indlysende, at Midlet til at bekæmpe Krisen, til Trods for de sidste Aars sørgelige Udvikling, er den som Nationaløkonomer, Forretningsmænd og Statsmænd har været enige om at anbefale under alle de af Folkeforbundet organiserede Møder, lige siden Konferencen i Bryssel for 12 Aar siden. Alle har de erkendt, at det bedste Middel til at opnaa en naturlig Udvikling af Produktionen og Handelen, bestaar i at indskrænke de kunstige Restriktioner, som lægger Hindringer i Vejen for en rationel Organisation af Verdensproduktionen og Verdenshandelen.

Det er ikke muligt for en enkelt Stat, ikke engang for en Gruppe af Stater som f. Eks. de 6 Stater, der er forenede ved Oslo-Konventionen, at mildne disse saa ødelæggende Restriktioner. Alle Lande har været nødt til at indføre Statsregulerings-systemet, fordi de Stater, med hvilke de handler, har indført det. En enkelt Stat kan ikke alene give Afkald paa Systemet. En Tilbagevenden til en sund Handelspolitik er kun mulig ved fælles Overenskomst. Det vil være det store Maal for den forestaaende økonomiske Konference at opnaa et afgørende Resultat i denne Retning. Hvis dette ikke lykkes, vil Konferencen blive en Fiasko.

Det følger af sig selv, at den økonomiske Konference ikke vil være i Stand til paa een Gang at afskaffe det System af Restriktioner, der er skabt i Løbet af de sidste Aar. Den ærede Rapportør fremhæver med Rette, at det Maal, man i det mindste maa sætte sig, maa være »saa hurtigt som muligt at vende tilbage til de Forhold, der eksisterede i Begyndelsen af Aaret 1931«. Selv dette Resultat vil det imidlertid være vanskeligt for Konferencen at opnaa. Men det vigtigste er, at man gør det første Skridt i